

Ein cyf/Our ref VG/07105/20

Janet Finch-Saunders AS
Cadeirydd
Y Pwyllgor Deisebau
Senedd Cymru
Caerdydd
CF99 1NA

deisebau@senedd.cymru.

27 Hydref 2020

Annwyl Janet,

Diolch ichi am eich llythyr dyddiedig 28 Medi, a anfonwyd yn eich rôl fel Cadeirydd y Pwyllgor Deisebau, ynghlŷn â Deiseb P-05-1035 sef y dylid caniatáu i bartneriaid genedigaeth fod yn bresennol adeg sganiau, dechrau esgor, yn ystod yr enedigaeth ac ar ôl yr enedigaeth.

Fodd bynnag, oherwydd y pandemig, rwy'n ymwybodol bod hwn yn amser anarferol o bryderus i unrhyw fenyw sy'n feichiog. Gallaf eich sicrhau bod yr angen i gynnal diogelwch a llesiant pob mam a baban, yn ogystal â'r staff sy'n eu cefnogi, yn ganolog i'r canllawiau ar gyfer caniatáu i bartneriaid neu unigolyn a enwebir fod yn bresennol gyda'r fam wrth iddi fynychu gwasanaethau mamolaeth yn ystod y cyfnod hwn.

Cyhoeddwyd y canllawiau diweddaraf i fyrddau iechyd ar 20 Gorffennaf, ac mae'r canllawiau hynny'n cael eu gweithredu ar draws Cymru gyfan. Os yw'n bosibl bodloni'r gofynion ar gyfer atal a rheoli'r haint yn lleol, yn unol â'r canllawiau cenedlaethol hyn, gellir caniatáu i bartner, neu unigolyn a enwebir (sy'n dod o'r un aelwyd os yw hynny'n bosibl), fynd gyda'r fenyw sy'n feichiog pan fydd yn mynd i'r ysbyty am y rhesymau canlynol:

- sgan yn yr uned asesu beichiogrwydd cynnar (EPAU)
- sgan dyddio beichiogrwydd cynnar (11 o wythnosau + 2 ddiwrnod i 14 o wythnosau + 1 diwrnod)
- sgan am annormaleddau ar y ffetws (18 i 20 o wythnosau + 6 diwrnod)
- apwyntiad yn Adran Meddygaeth y Ffetws

Hefyd caniateir i bartner fod yn bresennol yn ystod genedigaeth baban o'r amser pan fydd y fam wrthi'n esgor ac am rywfaint o amser wedi'r enedigaeth. Yn achos toriad cesaraidd sydd wedi ei drefnu ymlaen llaw, bydd hwn yn benderfyniad sy'n cael ei gymryd yn lleol yn seiliedig ar asesiadau risg y bwrdd iechyd unigol, a bydd yn cael ei wneud yn seiliedig ar yr

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Vaughan.Gething@llyw.cymru
Correspondence.Vaughan.Gething@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

angen i sicrhau diogelwch y fam a'i baban, yn ogystal â'r meddygon, y bydwragedd, a'r gweithwyr iechyd proffesiynol eraill sy'n gyfrifol am ofalu amdani.

Am y rhan fwyaf o'r amser pan fydd menyw yn yr uned famolaeth, bydd hi'n rhannu gofod a chyfleusterau gyda menywod eraill a'u babanod. Rydym yn cydnabod bod digwyddiadau megis esgor yn gynnar, symbylu esgoriad, a'r cyfnod ôl-enedigol yn adegau pwysig pan fydd menyw yn dymuno i'w phartner neu unigolyn arall a enwebir fod yn bresennol i'w chefnogi, ond er mwyn lleihau nifer y bobl yn y manau a rennir, rydym yn adolygu'r canllawiau sy'n berthnasol i'r sefyllfaoedd hyn yn ofalus ac yn barhaus. Er mwyn blaenoriaethu diogelwch yr holl famau, babanod a staff yn yr uned, gweithredir cyfyngiadau ar ymwelwyr ar hyn o bryd er mwyn sicrhau ei bod yn bosibl cadw at fesurau atal a rheoli'r haint, a lleihau'r posibilrwydd o drosglwyddo'r coronafeirws. Mae'n gwbl hanfodol bod byrddau iechyd yn sicrhau bod digon o ofod corfforol yn cael ei gynnal mewn gwasanaethau mamolaeth er mwyn cadw menywod a'u babanod yn ddiogel. Mae hyn yn hanfodol mewn clinigau a manau aros yn ogystal ag ar wardiau ôl-enedigol lle y mae angen ystyried y pellter rhwng gwelyau a'r llif drwy'r wardiau.

Mae pob mam, y mae angen iddi aros yn yr ysbyty ar ôl rhoi genedigaeth, yn parhau i gael cymorth unigol gan fydwragedd a gweithwyr gofal iechyd proffesiynol eraill, i'w helpu i ofalu am ei baban a chynnal ei llesiant ei hunan.

Fodd bynnag, bydd y byrddau iechyd hefyd yn ystyried unrhyw amgylchiadau unigol sy'n effeithio ar y fam, er enghraifft anghenion sy'n ymwneud ag iechyd meddwl, anabledd dysgu, neu nam gwybyddol lle y mae angen cymorth er mwyn prosesu gwybodaeth. Er na allwn roi sylwadau ar achosion unigol, bydd bydwragedd/obstetryddion yn gallu gwneud addasiadau rhesymol pan fydd llesiant mam a'i baban yn gofyn am hynny, ar ôl ystyried y risgiau i bawb sy'n gysylltiedig â'r sefyllfa. Byddem yn disgwyl i'r tîm clinigol weithio gyda phob menyw sydd ag anghenion ychwanegol er mwyn edrych ar yr holl opsiynau, gan gynnwys symud oddi wrth y canllawiau ar ganiatáu ymwelwyr, os bydd angen gwneud hynny, i gytuno ar y ffordd orau o ddarparu cefnogaeth ar yr adeg bwysig hon. Os bydd achosion o COVID-19 yn digwydd mewn cymuned a/neu ysbyty, bydd y penderfyniadau ynghylch cyfyngu ar ymweliadau â'r ysbyty hwnnw yn cael eu gwneud fel rhan o'r broses a weithredir gan y bwrdd iechyd i reoli'r haint. Rydym yn cynghori pobl i gysylltu â'r ysbyty perthnasol i gael yr wybodaeth ddiweddaraf.

Os bydd unigolyn yn teimlo'n bryderus, dylai siarad â'r fydwraig am unrhyw bryderon neu deimladau gan fod y fydwraig yno i ddarparu cymorth ac arweiniad. Bydd y fydwraig hefyd yn gallu parhau i ddarparu cefnogaeth ar ôl i'r fam ddychwelyd adref, gan drafod unrhyw bryderon sydd wedi codi wrth drosglwyddo gofal i'r ymwelydd iechyd.

Dylech nodi bod y canllawiau'n cael eu hadolygu ar hyn o bryd er mwyn darparu mwy o hyblygrwydd i fyrddau iechyd ar lefel leol. Rydym wedi bod yn gweithio'n agos gyda rhanddeiliaid i ddiweddarau'r canllawiau, ac ar hyn o bryd maent gyda Gweinidogion er mwyn iddynt gael eu cymeradwyo. Ar ôl iddynt gael eu cymeradwyo, byddwn yn sicrhau bod copi yn cael ei anfon atoch.

Rwy'n gobeithio y bydd yr wybodaeth hon o gymorth ichi.

Yn gywir,

Vaughan Gething AS/MS

Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol
Minister for Health and Social Services